

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۹۶۶۴ مورخ ۱۳۷۶/۴/۲۹ دولت در مورد
اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
۱۳۷۷/۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است در
اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای
محترم به پیوست ارسال می‌گردد. ان

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ

لایحه اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - بنیاد شهید انقلاب اسلامی - که از این پس در این اساسنامه به اختصار "بنیاد" نامیده می‌شود - نهادی است انقلابی که در اجرای فرمان رهبر کبیر و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی رضوان‌الله علیه در تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۲ تاسیس شده و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری است و امور آن طبق مقررات و قوانین مربوط به نهادهای عمومی غیر دولتی و در چهار چوب این اساسنامه و آئین نامه‌های مربوطه زیر نظر رئیس جمهور و نظارت عالیه مقام معظم رهبری اداره می‌شود.

ماده ۲ - مدت فعالیت بنیاد از تاریخ تاسیس نامحدود است. انحلال یا خاتمه آن با پیشنهاد رئیس جمهور و موافقت مقام معظم رهبری می‌باشد.

فصل دوم - اهداف و وظایف

ماده ۳ - اهداف بنیاد عبارتند از:

- ۱ - احیاء، حفظ و ترویج فرهنگ شهادت در جامعه
- ۲ - زنده نگهداشتن یاد و نام شهیدان انقلاب اسلامی و حفظ آثار آنها
- ۳ - تجلیل، تکریم، صیانت و حمایت از خانواده‌های معظم شاهد
- ۴ - تلاش برای استفاده از امکانات عمومی جامعه و نظام و نیز بهره‌گیری از سرمایه و دارایی بنیاد برای رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های معظم شاهد

ماده ۴ - مصادیق و چگونگی تشخیص شهید و خانواده‌های شاهد به موجب آئین نامه‌ای خواهد بود که حداقل ظرف مدت سه ماه توسط بنیاد با همکاری و هماهنگی

تعالیه

ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات تدوین و به تصویب هیات وزیران می‌رسد
تعیین می‌شود.

تبصره - کلیه کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون توسط بنیاد، شهید شناخته شده‌اند
همچنان شهید محسوب خواهند شد.

ماده ۵ - اهم وظایف بنیاد عبارتند از:

الف - در قبال شهادت:

برنامه‌ریزی و تلاش به منظور تبیین مفهوم و فلسفه جهاد و شهادت و ایثار، احیاء،
حفظ و ترویج فرهنگ و روحیه شهادت طلبی در جامعه به عنوان والاترین ارزش الهی از
طریق:

- ۱- بسیج کلیه امکانات نظام و جامعه اسلامی به ویژه نهادهای فرهنگی، اجتماعی،
هنری، آموزشی و وسائل ارتباط جمیعی
- ۲- شناسایی و تقویت و ترویج عوامل و موجبات رشد و توسعه فرهنگ
شهادت طلبی
- ۳- بررسی و شناسایی عوامل بازدارنده و مخرب فرهنگ شهادت و ایثارگری و
تلاش در امحاء و رفع آنها

ب - در قبال شهید:

برنامه‌ریزی و تلاش برای تجلیل و تکریم از مقام والای شهدا و بزرگداشت و زنده
نگهداشتن یاد و خاطره آنان از طریق:

- ۱- برگزاری مراسم یادبود با الهام از مکتب عاشورای حسینی و با استفاده از
مناسبهای ملی و مذهبی.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بسم

شماره ۱۴۱۷۶
تاریخ ۲۸ آذر ۱۳۷۸
پیوست دارد

- ۲- حفظ قداست و منزلت گلزار شهداء و محور قراردادن این مراکز در برگزاری مراسم رسمی و مردمی و پیگیری مرمت و ارایه خدمات شایسته به مراکز مذکور توسط شهرداریها و سایر نهادهای ذیربسط براساس ضوابطی که بنیاد اعلام می‌کند.
- ۳- پیگیری نامگذاری معابر، مبادین، مراکز فرهنگی، اجتماعی و سایر اماكن عمومی و ملی به نام مبارک شهداء و نصب یادمانها از طریق دستگاههای ذیربسط.
- ۴- جمع‌آوری و حفظ و نگهداری و معرفی آثار فرهنگی، ادبی، هنری، و صایا و دیگر آثار شهداء.
- ۵- تشویق و ترغیب و حمایت از جامعه فرهنگی، آموزشی، هنری و اندیشمندان، ادبی و نویسندهای در ثبت، تبیین و معرفی ویژگیها، سیره معنوی و فضایی اسوه‌های شهادت و ایثار.

ج - در قبال خانواده‌های شاهد:

- برنامه‌ریزی و تلاش برای صیانت و رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های شاهد در زمینه‌های:
- ۱- امور فرهنگی - آموزشی
  - پیگیری و نظارت امور فرهنگی، تربیتی و آموزشی فرزندان شاهد و زمینه‌سازی رشد و تعالی فکری، روحی، اخلاقی و تحصیلی آنها از طریق:
  - تهذیب و کسب معنویت اسلامی و ارتقای معرفت دینی و بهره‌ورکردن استعدادهای الهی آنان.
  - نظارت درجهت ایجاد تسهیلات لازم برای ارتقای علمی، تحقیقی، آموزشی و مهارت‌های فکری و تخصصی و پرورش جسمی فرزندان شاهد در تمام مراحل و مقاطع تحصیلی به بهترین وجه با همکاری مراجع ذیربسط.
  - تقویت روحیه خدمت به "اسلام ناب محمدی" در خانواده‌های معظم شاهد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ

- ارائه خدمات فرهنگی و آموزشی به والدین و همسران شاهد با همکاری مراجع

ذیربطر.

- امور معيشی و رفاهی

تلاش در جهت خود انکایی اقتصادی و تامین اجتماعی و رفاهی خانواده‌های شاهد

از قبیل:

- فراهم‌سازی تسهیلات و ارایه حمایتهای لازم و آموزش‌های تخصصی، فنی و حرفه‌ای و نیز جلب مشارکت کلیه سازمانها و دستگاههای ذیربطر جهت ایجاد اشتغال مفید برای خانواده‌های شاهد.

- تامین و پرداخت حقوق، مستمری و مزایای خانواده‌های شاهد مشمول و دارای شرایط در چهارچوب قوانین، مقررات و ضوابط مربوط.

- تامین مسکن همسر و فرزندان تحت پوشش فاقد مسکن و یا دارای مسکن نامناسب با کمک خانواده شاهد و مراجع ذیربطر.

- تامین خدمات درمانی همسر، فرزندان و والدین شاهد تحت پوشش با همکاری دستگاههای ذیربطر.

- ارایه خدمات و تسهیلات در زمینه ازدواج فرزندان و همسران شاهد.

- پیگیری و انجام اقدامات ممکن درجهت ارایه خدمات و تسهیلات و مساعدتهای لازم به والدین معظم شاهد.

- امور حقوقی و قضایی

تلاش درجهت حل و فصل امور حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد با همکاری

مراجع ذیربطر از طریق:

- پیشنهاد و همکاری با مراجع قضایی در تعیین، نصب و عزل قیم و امین و مراقبت بر اعمال آنها، همچنین مراقبت بر اعمال اولیا، اوصیا، قیمهای و حضانت کنندگان از صغار شاهد و رسیدگی به اختلافها در امر حضانت فرزندان و ارایه راه حل به محکم.

تعالیه

شماره .....
تاریخ .....
پیوست

- مساعدت و همکاری با مراجع ذیربخط درجهت تبدیل و تغییر در اموال و دارایی مصالح غبطه آنان بر حسب موازین شرعی و در صورت لزوم بی‌گیری به منظور حل و فصل اختلافات مربوط تا صدور حکم قطعی.
- درخواست تنفیذ و صیانتامه عادی شهدا از محاکم ذیصلاح و پی‌گیری امور مربوط به انحصار وراثت و مراقبت بر احصاء و تحریم ماترک شاهد و تقویم و نگهداری حساب اموال صغار و محجورین و معارضت حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد در صورت ضرورت.
- شرکت کارشناسان حقوقی بنیاد در محاکم ذیصلاح به منظور وکالت خانواده‌های محترم شاهد در دعاوی مربوطه بنایه درخواست آنان.

۴- امور اقتصادی

- اداره و بهره‌برداری مطلوب از اموال و دارایی‌های تحت پوشش بنیاد.
- بکارگیری مطلوب پس اندازها، اموال و دارایی‌های فرزندان شاهد - که در اختیار بنیاد است - برای تامین آینده اقتصادی آنها و جلوگیری از کاهش ارزش داراییها.
- تبصره - ضوابط تنظیم و صدور احکام کارگزینی و تشخیص افراد تحت تکفل شاهد بمحض آئین نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و سازمان امور اداری و استخدامی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

فصل سوم - اموال، دارایی‌ها و منابع مالی

ماده ۶ - اموال و دارایی‌های بنیاد عبارت است از:

- ۱- کلیه اموال منقول و غیر منقول، سهام، اوراق بهادر، وجوده نقد و دیگر دارایی‌های که به حکم محاکم به تملک بنیاد درآمده یا در می‌آید.
- ۲- کلیه اموال، دارایی‌ای که از طرف دولت در اختیار بنیاد قرار می‌گیرد.
- ۳- اموال و دارایی‌ای که از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی به بنیاد اهدا می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بیان

شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....

ماده ۷ - منابع مالی بنیاد عبارتند از:

- ۱- کمکهای مقام معظم رهبری.
- ۲- کمکها و اعتبارات مصوب در بودجه عمومی کشور.
- ۳- درآمدهای حاصل از فعالیتهای اقتصادی بنیاد.
- ۴- هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی.

فصل چهارم - ارکان

ماده ۸ - ارکان بنیاد عبارتند از:

- ۱- هیات امنا
- ۲- نماینده ولی فقیه در بنیاد (در صورت معرفی معظم له)
- ۳- رئیس بنیاد

ماده ۹ - هیات امنی بنیاد مرکب از هفت نفر به شرح زیر است:

- رئیس جمهور به عنوان رئیس هیات امنا

- نماینده ولی فقیه در بنیاد (در صورت تعیین)

- رئیس بنیاد

- یک نفر از وزراء فرهنگی به انتخاب رئیس جمهور

- معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه.

- دو نفر از شخصیتها و افراد بصیر در امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی از میان

خانواده شهدا به پیشنهاد بنیاد و تایید رئیس جمهور

تبصره - رئیس بنیاد دبیر هیات امنا خواهد بود.

ماده ۱۰ - وظایف و اختیارات هیات امنا به شرح زیر است:

- ۱- پیگیری اوامر و رهنمودهای ابلاغی مقام معظم رهبری

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ

شماره

تاریخ

پیوست

۲- تصویب خط مشی‌ها و سیاستهای کلی

۳- تصویب برنامه و بودجه سالانه

۴- تصویب صورت حساب عملکرد سالانه

۵- ارایه گزارش عملکرد سالانه بنیاد به مقام معظم رهبری و کسب رهنمودهای لازم

۶- تصویب سایر موضوعاتی که توسط رئیس بنیاد برای تحقق اهداف بنیاد ارایه

می‌شود

ماده ۱۱- اهم وظایف نماینده ولی فقیه در صورت تعیین بشرح زیر می‌باشد:

۱- پیشنهاد سیاستهای لازم برای حفظ و ترویج فرهنگ شهادت طلبی و ایثار در جامعه، جهت تصویب به هیأت امناء.

۲- برنامه‌ریزی امور فرهنگی خانواده‌های شاهد و حفظ و تعمیق و ترویج فرهنگ شهادت و ایثار در جامعه و نظارت بر اجرای آن.

۳- تطبیق دستورالعملها و آیین‌نامه‌های داخلی با موازین شرعی و رهنمودهای ابلاغی مقام معظم رهبری.

۴- اعمال اختیارات شرعی تفویض شده از سوی مقام معظم رهبری.

۵- سیاستگذاری نحوه اداره و اتخاذ تصمیم در رابطه با نحوه اداره و مصرف درآمدهای حاصله از فروش آن قسمت از اموال و املاک بنیاد و فعالیتهای اقتصادی سازمانهای وابسته که شرعاً تصرف در آنها با اذن ولی فقیه می‌باشد براساس رهنمودهای مقام معظم رهبری مدلوله در جهت تحقق اهداف عالیه بنیاد.

۶- ارایه برنامه‌های عقیدتی - سیاسی جهت رشد و ارتقاء خصوصیات فکری و اخلاقی خدمتگزاران خانواده‌های شاهد و ارتقاء جو معنوی بنیاد.

۷- نظارت بر حسن جریان امور بنیاد.

ماده ۱۲- رئیس بنیاد بالاترین مقام اجرایی بنیاد است که به پیشنهاد رئیس جمهور و تایید مقام معظم رهبری با حکم رئیس جمهور به مدت چهار سال منصوب و مسؤولیت اداره

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ یقین

شماره

تاریخ

پیوست

امور بنیاد و اجرای برنامه‌هارا برعهده خواهد داشت و اهم و ظایف او به شرح زیر است:

- ۱- تهیه، تدوین و پیشنهاد خط مشی‌ها و سیاستهای اجرایی، برنامه و بودجه سالانه، صورتهای مالی و گزارش عملکرد سالانه بنیاد به هیات امنا برای اقدام لازم.
- ۲- تنظیم و تدوین آین نامه‌های لازم و همچنین پیشنهاد اصلاح تشکیلات جهت تصویب به مراجع ذیربیط.
- ۳- نمایندگی بنیاد در کلیه امور حقوقی و نزد کلیه مراجع اعم از قضایی، اداری و قانونگذاری و طرح و اقامه دعاوی و دفاع و جوابگویی به هرگونه دعاوی حقوقی، جزایی و اداری به طرفیت از بنیاد و ارجاع دعاوی و اختلافات به داوری و تعیین داور یا داوران و انجام سایر فعالیتهای لازم برای استیفاده حقوق بنیاد با حق تعیین وکیل یا نماینده و تفویض اختیارات لازم به آنان برای انجام امور محول.
- ۴- انجام کلیه امور مالی، اداری، فرهنگی و اجتماعی، از جمله عزل و نصب مدیران و صدور دستورالعملها و بخشنامه‌های لازم همچنین گشایش انواع حسابهای بانکی، انجام هر نوع معامله و هرگونه ارتباط با موسسات و سازمانهای دولتی، غیردولتی و اشخاص حقیقی یا حقوقی و ایجاد واحدهای جدید یا انحلال و تجزیه یا ادغام واحدهای تابع بنیاد که ضروری تشخیص داده شده است با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

فصل پنجم - امور مالی و اداری

ماده ۱۳- بودجه تفصیلی بنیاد هر سال برآساس اعتبارات و کمکهای مصوب از محل بودجه کل کشور و سایر منابع یادشده در ماده (۷) این اساسنامه تنظیم و پس از تصویب هیات امنا به مورد اجرا گذارده می‌شود.

تبصره- اعتبارات مربوط به بودجه عمومی هرسال در قالب طرح و برنامه و به صورت کمک در بودجه کل کشور منظور می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ

ماده ۱۴ - امور مالی و معاملاتی بنیاد تابع آیین نامه خاصی است که ظرف (۳) ماه از تاریخ تصویب این اساسنامه توسط رئیس بنیاد تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۵ - مقررات اداری و استخدامی بنیاد ظرف (۳) ماه پس از تصویب این اساسنامه در چهار چوب قانون نظام هماهنگ پرداخت بنا به پیشنهاد مشترک بنیاد و سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

ماده ۱۶ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این اساسنامه لغو می‌گردند.
لایحه فوق مشتمل بر شانزده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و هفت به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. ان

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی